

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Antiqvissima Fides Et Vera Religio. Christianam Fidem
Mox À Primis mundi exordijs ad hæc usq[ue] tempora
durasse eamq[ue] ueram & indubitata[m] esse, Heinrychi
Bullingeri Apodixis, siue clara & t ...**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1544

VD16 B 9603

De primis Christi fidelibus Adamo & Eua. Cap. IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35388

ET VERA RELIGIO. II

secundo idem Paulus loquitur in epistola ad Ephes. 4. cap. Quapropter deposito mendacio, loquamini ueritatē quisq; cum proximo suo, quoniam sumus inuicem membra &c. Deinde, Qui furabatur, non amplius furetur: magis autē laboret operando manibus quod bonum fuerit, ut possit impartiri ei, qui opus habuerit. Eadem fermē docet in prima Theff. 4. cap. Ne quis opprimat aut fraudet fratrem suum in negotio, propterea quod ultor est dominus de his &c. Post hæc in eodem capite subiungitur, Et agatis res proprias & operemini proprijs manibus uestris, sicuti uobis præcepimus: & uos geratis honeste erga extraneos, ut nulla re uobis opus sit. De morte uero talia dicit Paulus Hebr. 9. cap. Et quatenus illud manet homines, ut semel moriantur, post hoc autem iudicium. Ita & Christus semel oblatus, ut peccata multorum tolleret.

De primis Christi fidelibus Adamo & Eua.

CAP. IIII.

HA CTENVS, ni fallor, in primis hisce dei promissionibus, liquido conspeximus sanctissimæ nostræ professionis periocham & fundamenta: nempe quod totum humanum genus suo ipsius merito, quin & malitia propria perierit, atq; non solum in corporis perniciem, sed & animæ damnationem lapsum fuerit, quodq; in homine plane nihil sit, quàm quod deo summo displicet.

III ANTIQVISSIMA FIDES

ceat: unde sequatur, quod nihil penitus & uiribus
& meritis nostris ascribere debeamus, quàm pecca-
ta, quæ nobis maledictionem pareant. Cæterum
deus ex profundissima sua misericordia nostri mi-
fertus, filium unigenitum suum Iesum Christum
Dominum nostrum, tanquam pignus humano
generi expositum, promisit, qui humanitate assum-
pta, corpus suum morti exponat, quo per omnia
absolutissimo sacrificio, diaboli, mortis, peccati
atq; inferni uires infringat, & quidquid se aduer-
sus deum atq; hominis salutem extollit, cõminuat.
Præterea se uelle inimicitias ponere inter mulieris
femen atq; serpentis, quo ceu ænigmate quodam,
id est, obscuriore quadam formula expressit, fore
ut omnes nos qui huius seminis, id est, Adami filij
extiterimus (dummodo fidem teneamus) alium
mentis affectum diuinitus accipiamus, diabolo &
eius operibus, munitione nostra freti, ceu hostes
acerrimi opponamus nos, atq; innixi spei benedi-
ctionis, laboremus ac patiamur quæcunq; patien-
da imposuerit dominus. Quis uero adeo obtusi sit
ingenij, qui non hic tanquam in speculo apertissi-
me uideat omnia ea, quæ in sacris literis (quantum
ad fidei nostræ institutionem, quantum etiam ad
charitatis & innocentiae præcepta) ad plenum con-
tinentur. Consideret quæso, si quem desiderium
cepit, 3. 4. & 2. cap. Pauli ad Rom. Præterea etiam
1. & 2. ad Ephes. atq; horum capitū summam cum
his nostris conferat, & dubio procul inueniet, ea
quorum prius mentionem fecimus, quantum ad
prædicta

prædictæ rei substātiā, parum, uel omnino nihil discordare.

Quandoquidem igitur Adamus & Eua in deum crediderūt, ita ex animo freri deo, ut post agnitum proprium peccatum suum, nullam aliam ad fœlicitatē æternam patere crediderint uia, quā per promissum semen: interim tamen æquo animo subierunt quantumuis durissimum laborem, atq; onus satis intolerabile, quantum ad humanas uires, luce clarius est, etiam primos nostros parentes uere Christianos extitisse. Verum hanc eandem rem Mosis uerba apertius indicabunt. Et Adam uocauit nomen uxoris suæ Eua, eo quod mater esset omnium uiuentium. Cum enim cor ipsius iam solide confirmatum esset ex promissione dei, adeo ut non diffideret, quin ipse cum omnibus posteris suis per benedictum illud semen, æternæ uitæ particeps redderetur, qui alioquin ex proprio merito filij iræ, diaboli ac præsentissimæ mortis erant, indito & uxori nomine Euam uocat, tanquam uiuentium matrem, ab Hebraico nomen deducens. Ipse enim firmam quandam spem & fiduciam habebat, futurum esse, ut uxor ex uirtute & efficacia benedicti illius seminis, uiuos eniteretur liberos: nec uiuos tantum, quantum ad naturæ humanæ substantiam, quæ efficit, ut etiam bruta animalia uiua dicamus, uerum etiam quantum ad ipsam animæ essentiam, quæ perennis per se perpetuo duratura est. Adamus quippe satis temerarie tam sibi quā suæ posteritati in æternæ

ANTIQUISSIMA FIDES

uitæ hæreditate iuferat, iacturam maximè pœnitendam faciens, quam tamen recuperauimus per intercessorem Christum Iesum dominū nostrum.

Adamus igitur firmiter his credens, aliud uxori indidit nomen, cuius exemplum alij quoq; sequuti, locis, ciuitatibus & hominibus quoq; insigniores aliquas ob causas nomina mutauerunt. Sic enim Iacob, Israelis nomen accepit, Simon, Petri: sic Luz, Bethel, alio nomine uocata est: sic deniq; & Eua à uita aut uiuendo suum adepta est nomen, Hebræis quippe dictio אַוָּה idem quod Latinis suum uiuere significat. Siquidem prius uocabatur אִשָּׁה, hoc est uirago, propterea quod ex corpore uiri, quem Hebræi אָדָם uocant, desumpta esset, Gen. 2. Cæterum uero consentaneum est Euam non aliam habuisse fidem quàm nunc ipse habebat Adam.

*Consolatio
auxiliū
benignitas
in ipsa pœ-
na.* Hoc etiam in clementissimo omnium rerum cōditore suspiciendum est, quod in pœnæ iamiam irrogandæ articulo, non cessat euidentissima magnæ suæ misericordiæ argumenta ostendere. Cum enim iamiam expellendus esset homo ex amœnissimo paradyfi horto, atq; in exilium relegandus, fidelis patris exemplum imitatus, paternum animi affectum expromit, fidelem patrem se in eo ostendens, quod abdicandum filium, non omnino sine consolatione dimittit, sed tegumento aduersus æstus, frigora omnesq; tempestates præmunit, idq; hæc ob causam, tempestates, terra, aër, & cum his omnia animalium genera, post hominis transgress

gressione & peccatum, excusso seruitutis iugo, homini terrorem incutiebant, tanquam ea, quæ iam imperio liberata, suas vires, suamq; sæuitiam in hominem exercere possent, quæ prius cicurata ac domita, homines tanquam dominū agnoscen- tes, ipsi seruiuisent. Propterea si quid etiam hisce nostris temporibus, in bonis ac utilibus creaturis dei desyderatur, id omne nostris peccatis imputan- dum est. Posthęc dominus deus miserum atq; affli- ctum hominem blandis uerbis compellendo, con- solatur, hunc in modum, Ecce Adamus tanquam unus ex nobis factus est, sciens bonum & malum: uel, Adamo idem eueniet, quod uni nostrum, atq; sciet bonum & malum. In quibus uerbis, licet ali- qui σαρκασμῶν facere uelint, tamen eorum sententia mihi non admodum probatur: sed potius, Deus, qui in essentia unus est, trinus autem in personis, uaticinando futura prædicit Adamo, fore scilicet, ut bona & mala experiatur, id est, fortunam & prosperam & aduersam per uarias calamitates ob- iectas. Interim tamē necessarium esse, ut forti atq; intrepido animo, quæcunq; offeruntur, patienter ferat, quandoquidem nihil aliud illi euenturum sit, quàm quod unus ex ipsis multo maiore diffi- cultate experiatur olim. Quibus uerbis suboculte Christum filium suum, ac dominum nostrum de- signat, secundam illam personam in sanctissima Trinitate, cuius passione dominus Adamum con- solatur, ac si dicat: Afflictiones atq; calamitates, uel (ut prouerbium habet) ipsa malorum Lerna

*Consolatio
& patientia
in Christo.*

ANTIQUISSIMA FIDES

oneri ne tibi sit, quandoquidem uides, atque iam in animo, ni fallor, confirmatus es, unum ex nobis esse, qui humanam naturam assumpturus sit, idque in tuam, atque omnis posteritatis gratiam: cuius calcaneo, id est humanitati, serpens insidias instruet per omnem uitam, per se, suique regni assertores negotium facessens, usque ad uitae exitum. Non multum ab his dissentiunt ea, quae diuus Petrus scribit priore epistola, cap. secundo, Siquidem in hoc uocati estis, quoniam & Christus afflictus est pro nobis, relinquens nobis exemplum, ut insequeremini uestigia ipsius.

*Explana-
tio fidei A-
dami.*

Ex quibus omnibus, quae iam fusius tractata sunt, facile est intelligere, qualem Adamus habuerit fidem in Christum Iesum, nempe quod in promisso Christo, olim uenturo, utranque naturam, diuinam scilicet humanamque, & cognouerit, & ueneratus sit. Atque illius mortem & crucem uerissime per fidem animo suo habuerit insculptam. Praeterea passionem Christi, eam existimauerit, primo, quae & diaboli regnum euerteret, & credentibus uitam restitueret: deinde, ut in illius uita, tanquam in speculo nos contempleremur, atque rugas nostrasque, quorum ingens copia est, illius exemplum secuti, in dictis & factis, uita & moribus repurgemus, atque emundemus, interim quoque ex perfectissimo illius exemplo tolerantiam addiscamus.

Huc non parum faciunt omnes doctrinae, quae nos docent aduersa patienter ferre, crucem Christi in humeros tollere, mundi contumelias non inique ferre,

ferre, ac deniq; ueterem Adamum subinde in nobis repuerascentem extinguere: quæ res passim in omnibus prophetarum & apostolorum scriptis commodis ac decoris depicta uerbis, fufius tractatur.

Adamo uero atque Euæ nihil horum defuit, quamuis eius generis institutiones literis mandatas non habuerint. Deus etenim de omnibus his præfens cum illis differens, ui & efficacia diuini spiritus cordibus illorum inculpfit. In harum rerum enumeratione, id mihi silentio non uidetur prætereundum esse, quod primi nostri patres, & templis & ceremonijs carentes, tantum externa sacrificia, tanquã quodã prototypo & exemplari Christi sacrificiũ referentia, cum alijs quibusdam exercitijs & signis animorum gratitudinem testantibus, habuerunt. Id uerum esse sacrificia Caini & Abelis testantur. Quorum enim auctoritatem secuti dicentur, si quis inficias eat, eos id moris ex paternâ institutione habere? Ipse uero Adam unã cum uxore sua Eua, & matre nostrorum omnium, non per ulla opera aut humana merita, sed per fidem in benedictum semen, id est Christum Iesum æternæ felicitatis consortium indeptus est.

*Etiam sanctos patriarchas & Christianos & per
Christum saluatos fuisse.*

CAP. V.

EAM fidem in Christum Iesum, quam modo retulimus, nimirum etiam sanctissimus pater Adam filiorum suorum mentibus impressit, ut

C